

ОШ „Бранко Радичевић“

Мали Зворник

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

- ❖ Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања: ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр 15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 3/2024)

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ЛИСТА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Ред.б р.	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Српски језик и књижевност	4	144
2.	Енглески језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Математика	4	144
8.	Физика	2	72
9.	Биологија	2	72
10.	Техника и технологија	2	72
11.	Информатика и рачунарство	1	36
12.	Физичко и здравствено васпитање+ОФА	2	72+54
УКУПНО:		25	954
Ред.б р.	ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
3.	Страни језик – шпански	2	72
УКУПНО:		3	108
СВЕГА:		28	1062

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНОГ РАДА	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Редовна настава	28	1062
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатна настава	1	36
4.	Слободне наставне активности	1	36

Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНОГ РАДА	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Екскурзија	до 2 дана годишње	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ учења *српског језика и књижевности* је да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Исходи:

- повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита;
- чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова;
- одреди род књижевног дела и књижевну врсту;
- прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера;
- разликује ауторску приповетку од романа; - анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима);
- уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње;
- разликује заплет и расплет као етапе драмске радње;
- разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца;
- разликује облике казивања;
- увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике;
- одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту;
- анализира узрочнопоследичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди
- анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста;
- уочава хумор у књижевном делу;
- разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона;

- илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима;
- уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину;
- препоручи књижевно дело уз кратко образложење;
- упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;
- повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима;
- препозна делове речи у вези са њиховим грађењем;
- разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора;
- разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму;
- одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик;
- препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом;
- разликује реченице по комуникативној функцији;
- доследно примењује правописну норму;
- користи правопис (школско издање);
- разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;
- употребљава различите облике усменог и писменог изражавања;
- препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање;
- разликује и гради аугментативе и деминутиве;
- саставља обавештење, вест и кратак извештај;
- разуме основна значења књижевног и неуметничког текста;
- проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту;
- драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста;
- говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму;
- изражајно чита обрађене књижевне текстове.

ГОДИШЊА ДИСТРИБУЦИЈА ЧАСОВА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

НАСТАВНА ОБЛАСТ	ОБРАДА	ОСТАЛО	УКУПНО
КЊИЖЕВНОСТ	47	7	54
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	7	31	38
ЈЕЗИК	24	28	52
УКУПНО	78	66	144

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Бр.	НАСТАВНА ТЕМА	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА	ИСХОДИ	КОРЕЛАЦИЈА/ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Часови објаве	Остали типови	Број
			По завршеној теми/области ученик је у стању да у усменој комуникацији:				
0.	Welcome to Discovery 101!	2.1.14.	- разуме једноставне текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставније информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима	Грађанско васпитање, српски језик /2. Вештина комуникације, 4. Дигитална компетенција	1	3	4
1.	Money	2.1.8. 2.1.9.	- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније изразе који се	Грађанско васпитање, српски језик, математика /11. Предузетничка компетенција	3	4	7

			односе на количину и цену - пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства - пита/каже/израчуна колико нешто кошта				
2.	Out and About	2.1.17.	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа	Грађанско васпитање, српски језик, географија /3. Рад са подацима и информацијама	3	4	7
3.	Be careful!	2.1.15.	- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	Грађанско васпитање, српски језик, биологија /8. Брига за здравље	3	3	6
	The First Written Test		Препознају и разумеју лексику и језичке структуре које се односе на обрађене теме и комуникативне функције, а које су се радиле у претходним темама;	1. Компетенција за учење	0	3	3
4.	Time Detectives + Project 1: A famous	2.1.18.	- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака,	Грађанско васпитање, српски језик, историја,	3	7	10

	place		животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости -	географија /5. Решавање проблема, 6. Вештина сарадње			
5.	Everyday Life	2.1.1.	- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упуту уобичајене молбе и захтеве - честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства	Грађ. васпитање, српски језик, биологија /1. Компетенција за целоживотно учење, 7. Вештина за живот у демократском друштву	3	5	8
6.	Fashion	1.1.14.	- разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе - саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства - разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност - формулише једноставније исказе који се	Грађанско васпитање, српски језик /1. Компетенција за учење 10. Естетска компетенција	3	5	8

			односе на поседовање и припадност - пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење				
	The Second Written Test		Разумеју лексику и језичке структуре које се односе на обрађене теме и комуникативне функције, а које су се радиле у претходним темама;	1. Компетенција за учење	0	3	3
7.	Crazy Communication	2.1.7.	- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота упути пригодну честитку - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	Грађанско васпитање, српски језик /2. Вештина комуникације, 4. Дигитална компетенција	3	5	8
8.	Our World + project 2: Recycling Poster	1.1.6.	- разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима	Грађанско васпитање, српски језик, биологија/ 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње, 9. Еколошка компетенција	3	5	8
УКУПНО ЧАСОВА:					25	47	72

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван односпрема култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Општи исходи: Ученик ће бити у стању да:

- ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;
- ✓ користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу;
- ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;
- ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела;
- ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

Редни број	Наставна тема	Време	Тип часа		Укупно
			обрада	остало	
1.	БОЈА	IX, X	5	4	9
2.	БОЈА И СВЕТЛИНА	XI, XII	5	1	6
3.	ТЕКСТУРА	XII, I, II	4	3	7
4.	УОБРАЗИЉА	III	3	1	4
5.	КОМУНИКАЦИЈА	IV, V	4	1	5
6.	ПРОСТОР	V, VI	3	2	5

Р б р	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ ОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	БОЈА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене	✓ именује, описује и показује сензитивност за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира основне, изведене, хроматске и ахроматске боје; ✓ примењује стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује темперу и колаж као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите односе боја у окружењу и уметности; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира комплементарне парове боја;
2.	БОЈА И СВЕТЛИ НА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација	учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК1.3.3. познаје	✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове светлина и сенка; ✓ именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст; ✓ наводи примере светлине / сенке у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите изворе светлости, као и бачене и сопствене сенке; ✓ примењује стечена знања о светлости и сенкама у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;

		Решавање проблема Сарадња	места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...) ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)	✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности ликовног подручја обликовање различитих материјала; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени. ✓ именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст; ✓ наводи примере светло-тамног контраста у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите контрасте светлина у окружењу и уметности; ✓ светлости и волумена у окружењу и уметности;
3.	ТЕКСТУ РА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња	ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове	✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте текстура; ✓ наводи примере различитих текстура у природи и уметничким делима и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте текстура у природи и уметности; ✓ примењује стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује туш као цртачку технику и материјал, експериментише и истражује његове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени.

	СВЕТ УОБРАЗ ИЉЕ У ЛИКОВН ИМ ДЕЛИМА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација	других ученика ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља; ✓ наводи примере употребе маште и фантазије у ликовним делима и тумачи их; ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште и имагинације у делима која припадају уметности ренесансе; ✓ именује, описује и показује сензитивност за технику фото-колаж / папир-маше;
5	КОМУНИ КАЦИЈА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња		✓ именује, описује и показује сензитивност за различите теме и мотиве у ликовним делима; ✓ наводи примере различитих тема и мотива у ликовним делима и тумачи их; ✓ уочава, упоређује и анализира примере визуелног споразумевања и комуникацијску улогу ликовних дела; ✓ самостално примењује и комбинује ликовну технику фото-колаж, експериментише и истражује његове изражајне могућности; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама; ✓ проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите примере примењене уметности и графичког дизајна;
6	ПРОСТО Р	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација		✓ описује, упоређује и анализира могућности уређења ентеријера и стварања амбијента путем ликовних дела изведених у техници витраж; ✓ примењује стечена знања о ентеријеру, амбијенту и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака кроз креирање витража; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ЦИЉ: Општи циљ наставе музичке културе је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

ИСХОДИ (ученик ће бити у стању да):

Човек и музика:

У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да:

- повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали;
- наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе;
- уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси;
- опише улогу музике у средњовековној Србији;
- уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе;
- издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима;
- објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво

Музички инструменти:

У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да:

- одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку;
- опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама;
- препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;
- разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе;
- идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе;
- уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике;
- идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Слушање музике:

У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да:

- разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе;
- коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ;
- идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе;
- уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике;
- идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба

Извођење музике (певање и свирање):

У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да:

- изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи;
- примењује правилну технику певања;
- примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције;
- развије координацију и моторику кроз свирање и покрет;
- примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;
- понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Музичко стваралаштво:

У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да:

- користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;
- комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;
- учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката;
- изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);
- учествује у школским приредбама и манифестацијама;
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.

Редни број теме	Тема/област	Уводни час	обрада	утврђивање	систематизација
I	Човек и музика	1	5	2	
II	Музички инструменти		5	1	
III	Слушање музике		6	1	
IV	Извођење музике		9	3	1
V	Музичко стваралаштво		2	1	

ИСТОРИЈА

Циљ наставе: је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	• Компетенција за целоживотно учење • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Рад с подацима и информацијама	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.7. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.8. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4. ИС.3.1.1. ИС.3.1.4. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2.	Ученик ће бити у стању да: – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву

2.	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	• Компетенција за целоживотно учење • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Рад с подацима и информацијама	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.	Ученик ће бити у стању да: – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних
----	--	---	---	--

				тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; –
3.	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМСРЕДЊЕМ ВЕКУ	• Компетенција за целоживотно учење • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Рад с подацима и информацијама	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.	Ученик ће бити у стању да: – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; – идентификује основне одлике и промене у начину производње у средњем и раном новом веку;

4.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ	• Компетенција за целоживотно учење • Вештина комуникације • Дигитална компетенција • Рад с подацима и информацијама	ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.1.10. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.2.2.3. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.1.4. ИС.3.1.5. ИС.3.1.6. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3. ИС.3.2.4. ИС.3.2.5.	Ученик ће бити у стању да: – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у средњем и раном новом веку; – идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег и раног новог века; – изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву;
----	--	---	--	--

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Р. БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ Ученик/ученица:	ИСХОДИ
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка	ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; – одређује математичко-географски положај на Земљи.
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос	ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта) ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ.2.1.4. приказује	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе.

		према околини	понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом	
3.	СТАНОВНИШТВО	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка — Одговоран однос према околини	ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света;
4.	НАСЕЉА	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима.
5.	ПРИВРЕДА	– Учење – Комуникација	ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању

		– Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву – Одговоран однос према околини	ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности	да: – уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; – вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији, Европи и свету.
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОН И ПРОЦЕСИ	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална	ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст) ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – објасни политичко-географску структуру државе;
7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	– Учење – Комуникација – Сарадња – Одговоран однос према околини – Рад са подацима и информацијама – Дигитална – Естетичка – Одговоран однос према околини	ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.

ФИЗИКА

Циљ учења Физике јесте да ученици стекну базичну језичку и научну писменост, оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, образложе своје мишљење у оквиру дискусије, упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу, развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих образовних стандарда.

Р.БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Увод у физику	– Компетенција за учење – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Комуникација – Сарадња – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Основни 1.4.2	– стекне појам о начину како физика истражује природу – зна да разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела
2.	Кретање	– Компетенција за учење – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Комуникација – Сарадња – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Основни 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3; 1.4.4 Средњи 2.2.1, 2.2.2; 2.4.1; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напредни	– зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина – зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна – користи јединицу за брзину у SI систему: m/s – уме да измери и израчуна сталну брзину – разликује временски тренутак од

			3.2.1; 3.4.1; 3.7.1, 3.7.2	временског интервала – користи јединице SI система набројаних физичких величина (m, s, ...)
3.	Сила	– Компетенција за учење – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Комуникација – Сарадња – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Основни 1.1.1, 1.1.2 Средњи 2.1.1, 2.1.2; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напредни 3.7.1, 3.7.2	– на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром – уме да измери силу динамометром – користи јединицу силе у SI систему: N – зна да је сила векторска величина
4.	Мерење	– Компетенција за учење – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Комуникација – Сарадња – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Основни 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.5, 1.4.6; 1.7.1, 1.7.2 Средњи 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4; 2.7.3 Напредни 3.4.1, 3.4.3; 3.7.1, 3.7.2	– зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице – да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама – овлада мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине – уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нонијусом, хронометром, мензуром

5.	Маса и густина	– Компетенција за учење – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Комуникација – Сарадња – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Основни 1.1.1, 1.1.2 Средњи 2.1.1, 2.1.2; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1, 2.6.2, 2.6.3; 2.7.1 Напредни 3.7.1, 3.7.2	– добије представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина – уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине – уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине – зна јединице масе и густине у SI систему: kg, kg/m³
6.	Притисак	– Компетенција за учење – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Комуникација – Сарадња – Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Основни 1.1.3; 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3 Средњи 2.1.1, 2.1.5, 2.1.6; 2.4.1, 2.4.3; 2.6.1 Напредни 3.1.3, 3.1.4	– одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем – користи јединицу притиска у SI систему: Pa – схвати преношење притиска у течностима и гасовима – разуме Паскалов закон – разуме атмосферски притисак

МАТЕМАТИКА

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:		
– прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе и рационалне бројеве (записане у облику разломка или у децималном запису); – одреди супротан број, апсолутну вредност и реципрочну вредност рационалног броја; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; – прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); – тумачи податке приказане табелом и графички; – класификује троуглове односно четвороуглове на основу њихових својстава; – конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; – уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; – утврди да ли су два троугла подударна на	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима.
	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	Први део Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: $ax + b = c; ax + b \leq c; ax + b < c; ax + b \geq c;$ $ax + b > c (a, b, c \in Q, a \neq 0).$ Други део Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.

основу ставова подударности; – конструише троугао, паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице и углови троуглова и четвороуглова и дијагонала четвороугла); – примени својства троуглова и четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима; – сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; – одреди центар описане и уписане кружнице троугла; – примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; – израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост.	ТРОУГАО	Први део Појам троугла. Обим троугла. Једнакократи и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°) Други део Основне конструкције троуглова. Појам подударности и ставови подударности. Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружницетроугла.
	ЧЕТВОРОУГАО	Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез. Особине трапеза. Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид.
	ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.

БИОЛОГИЈА

Циљ учења биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ ПРЕПОРУЧЕНИ
- упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; - повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; - одреди положај органа човека и њихову улогу; - цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; - користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; - хумано поступа према организмима које истражује; - направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; - размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; - илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана,

- истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; - идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; - повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; - групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; - одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; - прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; - одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; - доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; - збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад		цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.
	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.
	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећелијности).

процени да је потребна; - повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; — разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.		„Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота”.
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Исходи

По завршетку наставне теме **ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ** ученик ће бити у стању да:

- повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења;
- анализира карактеристике савремене културе становања;
- класификује кућне инсталације на основу њихове намене;

По завршетку наставне теме **САОБРАЋАЈ** ученик ће бити у стању да:

- класификује врсте саобраћајних објеката према намени;
- повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају;
- повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе;
- демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације

По завршетку наставне теме **ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ** ученик ће бити у стању да:

- скицира просторни изглед грађевинског објекта;
- чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола;
- користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања;
- самостално креира дигиталну презентацију и представља је.

По завршетку наставне теме **РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА** ученик ће бити у стању да:

- класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене;
- повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину;
- повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова;

- реализује активност која указује на важност рециклаже;
- образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије;
- правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора;
- повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије;
- повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране;
- описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране;
- изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду.

По завршетку наставне теме **КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ** ученик ће бити у стању да:

- самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образлажи избор;
- самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ;
- креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста;
- припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује;
- израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду;
- учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела

Р. БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ По завршетку наставне теме ученик ће бити у стању да:
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Решавање проблема		– повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; – анализира карактеристике савремене културе становања; – класификује кућне инсталације на основу њихове намене;

2.	САОБРАЋАЈ	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Решавање проблема – Дигитална компетенција – Одговорно учење у демократском друштву		– класификује врсте саобраћајних објеката према намени; – повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; – повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; – демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Решавање проблема – Естетичка компетенција – Сарадња – Дигитална компетенција		– скицира просторни изглед грађевинског објекта; – чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; – користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; – самостално креира дигиталну презентацију и представља је.

4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Решавање проблема		– врстама грађевинских и пољопривредних радова; – реализује активност која указује на важност рециклаже; – образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора;
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Решавање проблема		– самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образлажи избор; – самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; – креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; – припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; –

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Исходи:

По зваршетку наставне теме **ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ** ученик ће бити у стању да:

- правилно користи ИКТ уређаје;
- креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама;
- креира и обрађује дигиталну слику;
- самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа;
- уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје;

По зваршетку наставне теме **ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ** ученик ће бити у стању да:

- чува и организује податке локално и у облаку;
- одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу;
- разликује основне интернет сервисе;
- примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи;
- приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права;
- објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом;

По зваршетку наставне теме **РАЧУНАРСТВО** ученик ће бити у стању да:

- креира једноставан програм у текстуалном програмском језику;
- користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима;
- објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље);
- користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности;
- разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме);
- проналази и отклања грешке у програму;

По завршетку наставне теме **ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК** ученик ће бити у стању да:

- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака;
- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње;
- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате;
- вреднује процес и резултате пројектних активности.

Р. Б Р.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:
1.	ИНФОРМАЦИ ОНО КОМУНИКАЦ ИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈ Е	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Дигитална компетенција	– правилно користи ИКТ уређаје; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама; – креира и обрађује дигиталну слику; – самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа; – уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје;
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Дигитална компетенција	– чува и организује податке локално и у облаку; – одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; – разликује основне интернет сервисе; – примењује поступке и правила за безбедно представљање на мрежи; – приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права; – објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом;
3.	РАЧУНАРСТВ О	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација	– креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; – користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима;

		– Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Решавање проблема – Дигитална компетенција	– објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље); – користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности; – разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме); – проналази и отклања грешке у програму;
4.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад с подацима и информацијама – Сарадња – Решавање проблема – Дигитална компетенција – Одговорно учење у демократском друштву	– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; – користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; – креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; – вреднује процес и резултате пројектних активности.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Исходи наставе Физичког и здравственог васпитања у шестом разреду – Ученици би требало да:

- примени комплексе простих и општеприпремних вежби у већем обиму и интензитету у самосталном вежбању;
- користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различит животним ситуацијама;
- упоређује резултате тестирањ са вредностима за свој узраст
- препозна могуће последице недовољне физичке активности;
- правилно се понаша на вежбалиштима као и на спортским манифестацијама;

- примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама;
- примерено се понаша као посматрач на такмичењима;
- решава конфликте на друштвено прихватљив начин;
- пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности;
- прихвати победу и пораз;
- вреднује спортове без обзира на лично интересовање;
- примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама;
- процени лепоту покрета у физичком вежбању и спорту;
- подстиче породицу на потребу примене редовне физичке активности;

Садржај рада

ТЕМА
Мерење
Атлетика
Гимнастика
Плес
Рукомет

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ВЕРСКА НАСТАВА

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Циљ наставе јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и будући живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру. Све ово се спроводи како на информативно-сазнајном тако и на делатном плану, да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, са другим људима и са собом).

Исходи:

Ученици треба да :

- уоче да је слобода кључни елемент у разумевању Тајне Христове;
- науче да се слобода поистовећује са личношћу, односно да се личност поистовећује са љубављу према другој личности;
- запазе разлику између приказивања живота Христовог у православној иконографији и западној ренесансној уметности.

Р.бр	Наставни садржај	Бр. часов а	За обраду	За утврђивање / понављање
1.	Увод	1	/	1
2.	Припрема света за долазак Сина Божијег	5	3	2
3.	Увод у Нови Завет	5	3	2
4.	Богочовек – Исус Христос	16	12	4
5.	Црква Духа Светога	7	5	2
	Евалуација	2	/	2
	Укупно часова	36	23	13

ИСЛАМСКА ВЕРОНАУКА (ИЛМУДИН)

Циљ наставе исламске вјеронауке у шестом разреду јесте да ученике упозна са основним постулатима (темељним дужностима) вјере ислама, те да ученике упозна са важношћу и садржајем намаза (молитве) и његовом улогом у животу сваког појединца и заједнице у цјелини. То значи да дјеца на начин примјерен њиховом узрасту упознају властиту вјеру у њеној духовној, моралној, социјалној, мисионарској и другим димензијама. Излагање вјерског виђења и постојања свијета обавља се у отвореном и толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама. Начин приступа је исламско виђење које обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и вјерско образовање.

Исходи у шестом разреду јесу:

- познавање основних принципа вјере ислама;
- познавање вриједности молитве;
- познавање саставних дијелова молитве;
- упознавање са међусобним правима и дужностима поједница и заједнице;
- развијање свијести о Богу као Створитељу и однос према људима као најсавршенијим божијим створењима;
- развијање способности (на начин примјерен узрасту ученика) за постављање питања о цјелини и најдубљем смислу постојања човјека и свијета, о људској слободи, животу у заједници, смрти, односу с природом која нас окружује, као и за размишљање о тим питањима у свјетлу вјере ислама;
- развијање способност за одговорно обликовање заједничког живота са другима, за налажење равнотеже између властите личности и заједнице, за остваривање сусрета са свијетом (са људима различитих култура, религија, погледа на свијет, с друштвом, природом) и с Богом; изградња увјерења да је његов живот на овом свијету само припрема за вјечност, да су сви створени да буду судионици вјечног живота, да се из те перспективе, код ученика развија способност разумијевања, преиспитивања и вриједновања властитог односа према другом човјеку као божјем створењу и изгради спремност за покајање.

ГЛОБАЛНА ДИСТРИБУЦИЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА

Редни бр. теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Бр. часова по теми	Број часова за	
			обраду	остале типове
1.	Увод – Ислам је наша вера	1	1	-
2.	Нека начела исламског веровања	2	1	1
3.	Благодати ислама	1	-	1
4.	Зашто клањамо намаз	3	3	-
5.	Нафиле намази (добровољне молитве)	1	-	1

6.	Сврха и важност намаза	4	-	4
7.	Рамазан и пост	3	1	2
8.	Смисао и сврха поста	2	-	2
9.	Рамазански обичаји	6	2	4
10.	Исламски морал	8	2	6
11.	Посланство, његова природа и сврха	3	1	2
12.	Аллахова мудрост у стварању	2	-	2
У К У П Н О		36	11	25

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ је оспособљавање ученика за активно учешће у животу заједнице, проширивање знања о демократским принципима и вредностима. Грађанско васпитање уводи ученике у начине и поступке који се користе у демократским процесима. Циљ овог пројекта је да се код ђака подстакне развој спремности за активно грађанско учествовање у друштвеном и политичком животу:

- дајући им знања и нужне вештине за активно учествовање у друштвеном и политичком животу;
- дајући им практична искуства којима се стиче осећај способности и делотворности;
- развијајући код њих свест о значају активног учествовања у друштвеном и политичком животу.

Исходи: Ученици:

- стичу знања о функционисању нивоа власти;
- стичу знања о томе како се креирају мере власти (политичке мере);
- стичу знања о појму мера власти (политичка мера);
- стичу знања о улози грађана у креирању политичких мера;
- стичу знања о техникама тимског рада;
- развијају делотворне и креативне способности комуникације
- развијају вештине неопходне за сарадњу, изражавање мишљења и аргументовање ставова;
- развијају способности критичког мишљења и одговорног одлучивања и деловања.

ГЛОБАЛНА ДИСТРИБУЦИЈА ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ТЕМАМА

Р. бр.	Наставни садржај	Број часова
1.	Упознавање са основним елементима програма	6
2.	Уочавање проблема у заједници	4
3.	Избор проблема	1
4.	Сакупљање података о изабраном проблему	8
5.	Израда студије	12
6.	Јавна презентација студије	1
7.	Осврт на научено и евалуација програма	4
	УКУПНО	36

ШПАНСКИ ЈЕЗИК

Циљеви:

-развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању матерњег и страног језика

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	Часови	Остали темпови	Број часова
		По завршеној теми ученик је у стању да у усменој или писменој комуникацији:			
0.	El día a día описивање догађаја у садашњости; описивање дневних рутина; изражавање допадања и недопадања;описивање особа	-разуме једноставније текстове у којима се описују сталне и уобичајене радње - опише сталне и уобичајене догађаје и активности користећи неколико везаних исказа - изрази допадање и недопадање -опише физичке изглед особе и његове карактерне	1	2	3

		особине			
1.	¡Cuántas cosas! описивање ствари у кући и школи; поређење предмета и живих бића ; изражавање количине	- упореди и опише карактеристике живих бића и предмета користећи једноставнија језичка средства - опише предмете који се користе у кући и школи и да наведе њихову примену - пита и каже колико нечега има или нема, користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега	5	6	11
2.	¿Qué tiempo va a hacer! описивање временских прилика и годишњих доба; изражавање обавеза; давање препорука и савета; изражавање планова и намера за блиску будућност	- опише временске прилике и годишња доба користећи једноставне изразе -искаже своје и туђе обавезе - пружи савет или да препоручи неке нешто -изрази планове и намере за блиску будућност користећи одговарајуће језичке изразе -разуме једноставније текстове у којима се описују планови везани за ближу будућност - опише будуће планове и намере користећи неколико везаних израз	5	5	10
	Primer Examen Escrito	-препозна и разуме лексику и језичке структуре које се односе на обрађене теме и комуникативне функције, а које су се радиле у претходним темама	0	3	3

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	Часови	Остали типови	Број часова
		По завршеној теми ученик је у стању да у усменој или писменој комуникацији:			
	Hoy he estudiado mucho	-разуме једноставније текстове у којима се описују			

3.	описивање догађаја завршених у блиској прошлости; изражавање искустава без временске одреднице; изражавање поседовања	догађаји из блиске прошлости - опише догађаје и активности из блиске прошлости користећи неколико везаних исказа - изрази припадање или неприпадање -састави кратке поруке које се могу слати савременим средствима комуникације	5	6	11
4.	Lo pasé muy bien описивање догађаја у прошлости;описивање путовања и одмора;употреба жаргонских израза	- разуме краће текстове у којима се описују догађаји и активности у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости - опише путовање или породични одмор - користи једноставније и учесталије жаргонске изразе које користе млади	5	7	12
5.	¿Dígame? давање наређења и инструкција;разговар телефоном; описивање радње која се дешава у тренутку говора; обављање куповине	-изрази наредбе и даје упутства и реагује на њих - обави краћи телефонски разговор користећи једноставне реченичне конструкције -на једноставан начин затражи артикле у продавници - састави списак за куповину, изрази количину у мерама - пита за цену и израчуна колико нешто кошта - изрази и опише активност која се дешава у тренутку говора	4	6	10
	Segundo Examen Escrito	-препозна и разуме лексику и језичке структуре које се односе на обрађене теме и комуникативне функције, а које су се радиле у претходним темама	0	3	3
6.	Eran otros tiempos описивање навика, особа, ствари и уобичајених радњи у прошлости; изражавање слагања и неслагања;изражавање узрока; давање мишљења	-разуме краће текстове у којима су изнете уобичајене радње и навике у прошлости или описи особа и предмета -описе навике, особе, предмете и уобичајене радње у прошлости -искаже мишљење о увреженим стеротипима -изрази слагање или неслагање са изнетим мишљењем -искаже узрок неког догађаја	3	6	9

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ВРЛИНЕ И ВРЕДНОСТИ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I

Годишњи фонд часова: 36

Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	Часови обrade	Остали типови	Број часова по
		По завршеној теми ученик је у стању да:			
	ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ Живот; породица; здравље; љубав; образовање; мир; другарство; заједништво; опште добро;	-наведе неколико универзалних животних вредности и људских врлина и доведе их у везу са понашањем особе; -образложи значај породице, међусобног уважавања и љубави унутар породице - образложи значај дружења и наведе како се другарство негује; -схвати и објасни значај општег добра и социјалне правде	6	2	8

2.	ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ Праведност; истинољубивост; одговорност; захвалност; поштење; толеранција; емпатија; поверење; солидарност; самоприхватање; одмереност	- идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије; -препозна и именује врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму; - покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима; - прихвати одговорност за сопствено понашање; -покаже толеранцију према различитим мишљењима и ставовима	6	2	8
3.	СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ Просоцијално понашање; брига за себе и друге; сарадња; асертивна комуникација; препознавање сопствених и туђих осећања; самоконтрола; волонтирање	- разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне; - препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра; - наведе неколико техника самоконтроле осећања; -прихвати одговорност за сопствено понашање; -образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта;	7	4	11
4.	ДОБРОЧИНСТВО Филантропија -појам и значај; добротворитељи некад и сад; Црвени крст; Институт за трансфузију крви; хуманитарне невладине организације; добротворне фондације; осмишљавање и реализација мање акције	- наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом; -искаже поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро; -осмисли и у сарадњи са друговима организује хуманитарну акцију	3	6	9

ДРАМСКА УМЕТНОСТ

Годишњи фонд часова: 36

Циљ учења програма слободних наставних активности *Драмска уметност за 7–8 разред* је овладавање начелима и вештинама драмске уметности и комуникације, развијање естетских компетенција, стваралачког мишљења, опажања и изражавања кроз покрет и глас и оспособљавање ученика да стечена знања примењују у креативном сценском раду, настави других предмета, свакодневном животу, личном усавршавању, даљем школовању и будућем занимању

Годишњи фонд часова: **36 часова** (1 час недељно)

Опште међупредметне компетенције	На крају године ученик ће бити у стању да:	ТЕМА и Кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће	– Анализира ликове драмских дела, њихову карактеризацију и мотиве; – анализира елементе композиције драмског дела (чин, сцена, појава); – упореди позоришну представу и драмски текст. – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – изводи покрет, гестикулацију и мимику на сцени; – изводи гласовне вежбе за унапређивање дикције; – игра различите сценске улоге и импровизује на сцени; – користи сценски простор на ефектан начин; – користи реквизите на правилан и безбедан начин, поставља их	ЧИТАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ ДРАМСКОГ ТЕКСТА: Драмски текст и његова композиција Анализа ликова и мотива, карактеризација ликова Доживљај драмског текста и критички однос према тексту ОСНОВНЕ СЦЕНСКЕ ВЕШТИНЕ: Вежбе покрета, дикције, гласовне вежбе Импровизација на сцени

у демократском друштву	и уклања са сцене у складу са драмским предлошком и потребама представе; – користи светло и звук ради истицања одређених делова сцене или ликова на сцени; – правилно користи микрофоне и осталу техничку опрему; – преприча текст на различите начине. – адаптира приповетке, бајке, епске, лирске песме и друга књижевна дела стварајући од њих драмски текст. – импровизује, смисли, напише сцене, дијалоге, учествује у изради сценарија/драматизације. – изради и/или прилагоди сценске реквизите и костиме за представу; – сарађује са другим ученицима у планирању, пробама и извођењу сценских комада; – ради тимски, развија вештине комуникације, прихвати идеје осталих ученика; – разговара и подели искуства о томе шта је научио у току процеса рада, изнесе предлоге за побољшање, нове идеје за будуће сценске пројекте; – активно учествује у организацији представе (у школи или у другим установама); – учествује у промоцији представе; – припрема и изводи представу пред публиком.	РАЗУМЕВАЊЕ ЕЛЕМЕНАТА СЦЕНСКОГ ПРОСТОРА: Шта је сцена? Израда, примена реквизита Како користити светло и звук? Музика на сцени РАЗВИЈАЊЕ КРЕАТИВНОСТИ И МАШТЕ: Адаптација књижевних дела Препричавање књижевних дела на различите начине Вежбамо причање прича Израда текста-драматизација УЧЕШЋЕ У СЦЕНСКОМ ПРОЦЕСУ Развијање сарадње Учешће у групи/тимском раду Развијање вештина комуникације ПРИПРЕМА ЗА ЈАВНО ИЗВОЂЕЊЕ ПРЕДСТАВЕ Развијање самопоуздање Вежбе концентрације Превазилажење треме наступом на сцени Прављење плаката, рекламе, видео записа...)
------------------------	--	--

--	--	--

БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I

Циљ програма је да се ученици кроз стицање знања, усвајање вештина, формирање ставовова и вредности мотивишу и оснаже за безбедан и одговоран боравак и кретање у природи.

Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема и кључни појмовисадржаја програма
Компетенција за	– Аргументовано образложи	ЧОВЕК И ПРИРОДА

целоживотно учење. Решавање проблема. Одговорно учешће у демократском друштву. Сарадња. Комуникација. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини. Дигитална компетенција. Рад с подацима и информацијама. Естетичка компетенција.	смисао и значај боравка и кретања човека у природи; - Искаже интересовање за боравак и кретање у природи; - Очување природе посматра као обавезу и одговорност; - Разликује начине боравка у природи и врсте планинарских терена; - Доведе у везу правилан избор опреме са безбедношћу боравка и кретањем у природи; - Наведе принципе правилног паковања ранца; - Наведе најчешће опасности и повреде у природи, начине правилног реаговања и могућности да се опасност избегне; - Наведе препоруке Планинарског савеза Србије за безбедан боравак у планини; - Наведе бројеве хитне помоћи, полиције, ватрогасаца и горске службе спасавања;	Човек и природа - трајна и нераскидива веза. Циљеви, смисао и значај боравка и кретања човека у природи. Природа као место учења, примене научног и успостављања равнотеже духа и тела. Очување природе човекова обавеза и одговорност. Историја организованог планинарског покрета у свету и код нас. Планинарски савез Србије и планинарски клубови. Обележавање Међународног дана планина и Дан пешачења. Знаменити планинари. БОРАВАК И КРЕТАЊЕ У ПРИРОДИ Планинарски терени и објекти. Начини боравка у природи Опрема за боравак и кретање у природи. Субјективне и објективне опасности у природи, превенција и начини реаговања. Најчешће повреде у природи, прва помоћ и спасавање. Јавне службе од значаја у опасним ситуацијама. Припрема за боравак у природи. Оријентација у природи. Технике кретања.
--	--	---

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО -ВАСПИТНОГ РАДА

ДОПУНСКА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Допунски рад се организује за ученике који - из објективних разлога - у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад (на пример: група ученика с недовољним знањем одређених садржаја и граматике или правописа; група ученика који нису савладали неки од предвиђених елемената књижевне анализе или облика усменог и писменог изражавања; група ученика са артикулационим проблемима, итд.). Допунски рад претпоставља и специфичне облике у савладавању одређених програмских садржаја (индивидуализација наставе - полупрограмираним и програмираним секвенцама, наставним листићима;

предавањима с друкчијим - очигледнијим примерима; посебни групни и индивидуални задаци и др.). Нарочито ће се водити рачуна о одмерености захтева, као и о стимулисању ученика за показане резултате (похвале, награде, позитивна оцена).

Допунски рад организује се током целе наставне године, односно одмах чим се уоче тешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја. Чим савлада одређену тешкоћу или отклони недостатак, ученик престаје с допунским радом ван редовне наставе. С обзиром на то да ће се допунска настава организовати онда када се утврде недостаци у знању ученика, није могуће дати детаљан план рада.

Редни број	Наставна област	Број часова
1.	КЊИЖЕВНОСТ	8
2.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА – УСМЕНО И ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	10
3.	ЈЕЗИК – ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС	10
4.	ОРТОЕПИЈА	8
УКУПНО		36

МАТЕМАТИКА

НАСТАВНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
1. ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	3
2. ТРОУГАО	2
3. РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	3
4. ЧЕТВОРОУГАО	2
5. ПРИМЕНА РАЦИОНАЛНИХ БРОЈЕВА	1
6. ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	1
УКУПНО: 12 ЧАСОВА	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљеви допунске наставе: Оспособљавање ученика за адекватну комуникацију и боље разумевање и служење енглеским језиком

Временски оквири допунске наставе: током школске године

Основна намена додатне наставе: Допунска настава намењена је ученицима којима је потребна помоћ у учењу енглеског језика

Начин вреновања допунске наставе: одазив ученика и резултати постигнути у редовној настави

1. Plural of nouns
2. Irregular plurals
3. Present tenses
4. Reading comprehension
5. Reading, listening, translating
6. Past simple – regular verbs
7. Past simple – irregular verbs
8. Past continuous
9. Reading comprehension
10. Reading, listening, translating
11. Modal verbs
12. Present perfect
13. Comparison of adjectives
14. Adjectives and Adverbs
15. Reflexive Pronouns
16. Passives
17. Reported Speech
18. Reading, listening, translating

ИСТОРИЈА

ТЕМА	Број часова
------	----------------

Увод у историју за VI разред	2
Европа и Средоземље у раном средњем веку	2
Срби и њихово окружење у раном средњем веку	3
Европа у позном средњем веку	1
Српски народ и његови суседи у позном средњем веку	2
Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	3
Нови век	2
Свега часова	15

ГЕОГРАФИЈА

редни број	НАСТАВНЕ ТЕМЕ
1.	Планета Земља
2.	Становништво на земљи
3.	Географска серина и људске делатности
4.	Регионална географија Европе

ШПАНСКИ ЈЕЗИК

Редни број теме	Назив теме	Образовно- васпитни задаци
1.	Presentación	el alfabeto, pronunciación, deletrear, pronombres personales, presentarse a sí mismo y a otros, la familia, describir a una persona
2.	Presente de indicativo- verbos regulares	presente de los verbos regulares, hablar de acciones habituales, describir un día usual
3.	Las instrucciones	los adverbios de lugar, imperativo afirmativo, dar instrucciones
4.	Los posesivos y los números	los adjetivos posesivos, los números, expresar cantidad, expresar posesión
5.	Expresiones verbales	expresiones verbales para expresar obligación, deberes e intenciones, expresar futuro con el verbo “IR”
6.	Presente de indicativo- verbos irregulares	presente de verbos irregulares, describir una acción en el presente
7.	Compresiones	compresión oral y de lectura, traducción

ДОДАТНА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Планирано је да часове додатне наставе похађају ученици изнадпросечних способности и посебних интересовања за наставу српског језика. Додатни рад биће заснован на интересовању ученика за проширивање и продубљивање знања, умења и вештина - непосредније активира ученике и оспособљава их за самообразовање, развија њихову машту, подстиче их на стваралачки рад и упућује на самостално коришћење различитих извора сазнања. Циљ додатне наставе је и да знања, умења и вештине које су стекли истраживачким, индивидуалним и групним радом ученици користе у редовној настави, слободним активностима и у другим приликама (конкурси, такмичења, школске и друге приредбе).

Планирано је да се додатни рад реализује **индивидуализовано** (примерен појединим ученицима) и **групно** (за групе ученика једног или више разреда који се посебно интересују за исте програмске садржаје додатног рада). Зависно од интересовања ученика и програмских тема, групе се могу мењати.

ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
ЈЕЗИК	18
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	10
КЊИЖЕВНОСТ	8
УКУПНО	36

МАТЕМАТИКА

НАСТАВНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
1. ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	2
2. ТРОУГАО	1
3. РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	1
4. ЧЕТВОРОУГАО	2
5. ПРИМЕНА РАЦИОНАЛНИХ БРОЈЕВА	1
6. ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА	1
7. ЗАДАЦИ СА ТАКМИЧЕЊА	4
УКУПНО: 12 ЧАСОВА	

ИСТОРИЈА

ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
ЈЕЗИК	18
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	10
КЊИЖЕВНОСТ	8
УКУПНО	36

ЧОС

Септембар

1. Избор руководства ОЗ, доношење плана рада, одељењских правила и упознавање са портфолијом одељења
2. Водич за успешно учење – План учења и како учити - PowerPoint презентација
3. Школа без насиља – радионица „Не љутим се – први пут“
4. Уређење учионице и актуелна питања ученика
5. Шта су то потребе – последице које настају услед различитих потреба

Октобар

6. Како се осећаш у шестом разреду? Проблеми и решења
7. Школа без насиља – радионица „Не љутим се – други пут“
8. Здрава исхрана – PowerPoint презентација
9. Неспоразуми са другарима и како их решити
10. Важност спорта за развој тела и духа

Новембар

11. Уређење учионице и рад на портфолију одељења
12. Анализа успеха и дисциплине на крају 1. кл. периода и наредни задаци
13. Школа без насиља – радионица „Саобраћај се безбедно“
14. Разговор о тешкоћама у постизању успеха - Суочавање са неуспехом

Децембар

15. Алкоголизам, дрога, пушење - PowerPoint презентација
16. Значај домаћих задатака
17. Школа без насиља – радионица „Увредљиви надимци „
18. Понашање на јавним местима - PowerPoint презентација
19. Весели новогодишњи час (најбољи плесни пар / фризура ...)

Јануар

20. Прослава Дана Светог Саве
21. Међусобни односи дечака и девојчица

Фебруар

22. Игре по слободном избору и рад на портфолију одељења
23. Одговорност у чувању непосредне школске околине
24. Успостављање, неговање и развијање односа са другима
25. Школа без насиља – радионица „Како решавамо сукобе“

Март

26. Прослава Дана Школе
27. Неспоразуми са наставницима и како их решити
28. Зашто смо обавезни да чувамо еколошку равнотежу?
29. Шетња у природи – чувамо биљке и животиње

Април

30. Школа без насиља – радионица „Како контролишемо бес“
31. Систематски преглед ученика
32. Школа без насиља – радионица „Поштујемо различитости“

Мај

33. Договор о извођењу екскурзије
34. Анализа годишњег рада ученика и рад на портфолију одељења

Јун

35. Моје жеље и очекивања (поређење са почетним)

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

Циљеви организовања и рада саобраћајне секције у основној школи су:

- омасовљење активности на унапређењу саобраћајне културе и безбедности у саобраћају свих ученика, наставника и родитеља,
- оспособљавање чланова секције из виших разреда за «вршњачку едукацију» у радионицама нижих разреда, и треће - подстицање афинитета и талента за опредељење ка неком од занимања из области саобраћаја.
- Очекивани ефекти квалитетног рада секције су:
 1. за ученике узраста од 6 до 9 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као пешаци,
 2. за ученике узраста од 10 до 12 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као бициклисти, и

3. за ученике узраста од 13 до 14 година – обучени за безбедно понашање и кретање у саобраћају као возачи скутера или мотокултиватора.

- Секција је организована за ученике од 5. до 8. разреда, с тим да би се у део њених активности обавезно укључивали сви, посебно ученици нижих разреда
- Секција ће имати помоћ и подршку локалне полиције и локалног ауто-мото клуба, односно пословне јединице АМСС.
- Секција би своје активности финансирала од добровољно прикупљене чланарине, чија би се висина, начин евидентирања и коришћења регулисали посебним упутством од стране Министарства просвете и спорта.
- Додатну помоћ и подршку у реализацији саобраћајних секција школама би пружио Тим за планирање, припрему и спровођење активности и мера у области саобраћајне културе и безбедног понашања предшколске и школске деце у Србији, односно одговарајући, слични тимови у локалним срединама, у чији рад би непосредно били укључени и наставници – руководиоци секција.

Укупан број часова предвиђених за рад секције износи 36.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНА РАДА САОБРАЋАЈНЕ СЕКЦИЈЕ

тема	садржај рада	метод рада
А Пешак у саобраћају	1. Уводне напомене о саобраћају – историјски развој, средства... 2,3 Основна правила кретања пешака 4,5. „Како долазим у школу?“	1,2и3. Разговор са члановима Секције 4,5. Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима
Б Прелазак и кретање пешака коловозом	6,7. Правила - прелазак пешака преко коловоза 8,9. Правила - кретање пешака по коловозу	6,7,8,9. Разговор са члановима Секције
В	10,11. Изглед и значења знакова	10,11,12,13,14. Групна израда макета

тема	садржај рада	метод рада
Саобраћајни знаци	12,13,14.Правила поступања по саобраћајним знацима	саобраћајних знакова у реалној величини, уз разговор
Г Саобраћајна култура и безбедност	15,16. Искуства саобраћајне полиције	15,16. Разговор са представником локалне полицијске управе, укључити и остале ученике и родитеље
Д Саобраћајни полигон спретности „Шта знаш о саобраћају“	17,18. Техничка израда елемената полигона 19,20. Постављање полигона	17,18,. Групна израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 19,20. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
Ђ Полигон практичног понашања у саобраћају „Шта знаш о саобраћају“	21,22. Техничка израда елемената полигона 23,24. Постављање полигона	21,22. Групна израда елемената према скицама из Правилника Смотре „Шта знаш о саобраћају“ АМСС 23,24. Пројектовање, исцртавање и постављање полигона у дворишту или на игралишту школе
Е Практичне вежбе на полигонима I	25,26,27,28,29,30. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака	25,26,27,28,29,30. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
Ж „Саобраћајна патрола“	31,32. Усавршавање знања и технике кретања у саобраћају	31,32. Дежурство и асистенције пешацима, посебно ученицима, на саобраћајницама у близини школе уз помоћ саобраћајне полиције
З Практичне вежбе на полигонима II	33,34. Практично усавршавање знања и технике кретања бициклиста и пешака за ученике ван Секције	33,34. Кретање по полигонима без и са бициклом, бодовање
И Школско такмичење	35,36. Припрема и организација такмичења	35,36. Организација такмичења, припрема полигона, суђење...

тема	садржај рада	метод рада
„Шта знаш о саобраћају“		

ХОРСКА СЕКЦИЈА

Циљ слободних наставних активности јесте да ученици прикажу своја групна и индивидуална достигнућа из додатне музичке наставе на школским и другим приредбама и такмичењима

ХОР

- Формирање и разврставање по гласовима
- Објашњавање хорске литературе
- Упевавање хора, техничке вежбе
- Увежбавање хорских деоница по гласовима
- Увежбавање хорских деоница заједно
- Постављање хора, заједничке пробе, наступи

ХОР – одабране композиције

- Химна „Боже правде“ – Д.Јенко
- Химна Светом Сави
- „Растко“ – Војислав Илић-текст
- „На светога Саву“ – Вацлав Хорејшек
- „Празнично јутро“ – Влад.Р.Ђорђевић
- „Милешевка“
- „Ја сам млада Српкиња“ – К.Станковић
- „Ој Србијо“ – В.Шистек
- „Српкиња“ – И.Бајић

- „Ој, бадњаче, бадњаче“ – народна из Србије
- „Људи ликујте“ – народна црквена
- „Српкињица једна мала“
- „Нек' свуд љубав с'ја“ – Из Белгије
- „Тамо далеко“ – песма из балканских ратова
- „Ој јесенске дуге ноћи“ – староградска (варошка)
- „Кад сам синоћ овде била“ – староградска (варошка)
- „Косовски божури“
- „Ој Косово, Косово, земљо моја вољена“
- „Жубор вода жуборила“
- „Густа ми магла паднала“

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

У васпитању и образовању за живот и рад изузетан значај има љубљв према књизи и читању, јер добра књига има велику моћ – уноси лепоту и снагу у човеков дух, буди радозналост, учи да се воли свет. Једна реч може да има много значења, зависно од целине мисли у којој се нађе, а тако се може и изговорити у небројеним нијансама боја. Коју ћемо јој боју дати – питање је нашег умећа да владамо једном од највећих уметности – *уметношћу говора*. Рецитоване, пак, у говорној уметности има посебно место. Рецитаторска секција може у своме раду у великој мери да уђе у тајне ове уметности и да обезбеди креативно испољавање и развијање младих – њихове маште, мисли, осећања и многих позитивних особина, воље и карактера.

У том циљу се предлаже следећи модел плана и програма рада:

1. Формирање секције: упознавање са задацима и циљевима;
2. Усвајање плана рада, плана јавних наступа; избор носилаца актива
- 3./4 Чиниоци изражајног казивања: правилан изговор гласова и речи – вежбе
- 5/6 Акцентске вежбе
- 7/8 Вежбе интонације и вежбе интензитета (јачине) гласа
9. Обрада једне изабране песме или текста
- 10/11. Читачка проба (рад за столом)
12. Паузе у рецитовану. Понављање и рефрени

- 13/14. Вежбе темпа, мимике и гестикулације
 15/16. Избор и анализа садржаја за наступ поводом **ДАНА СВЕТОГ САВЕ**
 17. Увежбавање садржаја за наступ
 18. Увежбавање садржаја за наступ
 19. Увежбавање садржаја за наступ
20. Генерална проба пред наступ
 21. Генерална проба пред наступ
 22./23. Слушање снимка радио – драме или рецитала
 24. Упознавање говорне уметности
 25/26. Сусрет са истакнутим књижевником или глумцем
 27. Припрема за такмичење у рецитавању
 28. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
 29. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
 30. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
 31. Увежбавање садржаја планираних за наступ на такмичењу
 32./33. Такмичење у рецитавању
 34/35. Гледање позоришног дела
 36. Разматрање извештаја о раду секције. Предлог чланова секције за похвале и награде

СПОРТСКА СЕКЦИЈА – ОДБОЈКА

БРОЈ	САДРЖАЈ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	Број часова
1.	Одбијање лопте прстима из различитих положаја без и преко мреже	2
2.	Одбијање лопте чекићем из различитих положаја без и преко мреже	2
3.	Одбијање лопте наизменично прсти-чекић без и преко мреже	2
4.	Сервирање и пријем сервиса:	

	Тенис сервис и техника пријема	2
	Флот сервис и техника пријема	2
	Скок или смеч сервис и техника пријема	2
5.	Техника дизања и смечирања лопте у одбојци:	
	Дизање са земље, смеч из првог реда: пенал и висока лопта на крај	2
	Дизање у скоку, смеч из првог реда: пенал и висока лопта на крај	2
6.	Техника блокирања лопте и смечирање:	
	Индивидуални и двојни блок, смеч из првог реда	2
	Спајање тројног блока, смеч из првог реда са одбраном поља	2
7.	Смечирање из другог реда: „Пајп“ и „Корекција“	2
8.	Комбинације дизања на мрежи и смечирање и блокирање истих:	
	„Рус“ „Бугарин“ „Кореја“ „Дупли пенал“	2
9.	Индивидуална и колективна тактика у нападу и одбрани у систему 5:1	2
10.	Игра уз примену колективне тактике одбране и напада и правила игре	10
11.	Одигравање Окружног првенства, Одељенског првенства и пријатељских утакмица	

СПОРТСКА СЕКЦИЈА - ФУДБАЛ

	П Л А Н Р А Д А С Е К Ц И Ј Е З А Ф У Д Б А Л			
Час	Н а с т а в н а ј е д и н и ц а	Обуч	Увеж	Утврђ
1	Окупљање ученика, формирање две екипе			1

2	Техника вођења, додавања и пријема лопте у месту	1		
3	Техника вођења, додавања и пријема лопте у месту		1	
4	Додавање и пријем лопте у кретању	1		
5	Вођење лопте, дриблинг леви и десни	1		
6	Вођење лопте, дриблинг леви и десни		1	
7	Ударац лопте пуним рисом, спољашним делом стопала	1		
8	Ударац лопте пуним рисом, спољашним делом стопала		1	1
9	Ударац лопте главом, убацивање лопте у игру	1		
10	Ударац лопте главом, убацивање лопте у игру		1	
11	Рад по групама, бекови, крила, центарфор	1		
12	Рад по групама, бекови, крила, центарфор		1	
13	Дриблинзи и финте	1		
14	Дриблинзи и финте		1	
15	Игра један на један гол са преузимањем играча	1		
16	Игра један на један гол са преузимањем играча		1	
17	Игра један на један са преузимањем играча, провера			1
18	Шутерски тренинг	1		
19	Шутерски тренинг		1	
20	Игра у нападу, убацивање лопте по крилу	1		
21	Игра у нападу, убацивање лопте по крилу		1	
22	Контранапад	1		
23	Контранапад, преко центра	1		
24	Контранапад, преко центра и крила	1		
25	Контранапад, преко центра и крила		1	1
26	Дриблинзи и финте, одбрана	1		
27	Дриблинзи и финте, одбрана		1	
28	Увезбавање пређених елемената кроз игру			1
29	Увезбавање пређених елемената кроз игру, правила			1
30	Пресинг игра на пола терена	1		
31	Шутерски тренинг, рад са голманом	1		

32	Шутерски тренинг, рад са голманом		1	
33	Шутерски тренинг		1	1
34	Игра на два гола уз примену правила		1	
35	Игра на два гола са измешаним екипама (м + ж)	1		
36	Игра на два гола са измешаним екипама (м + ж)		1	1

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

1. Упознавање ученика са планом рада ликовне секције
2. 44. Светска ликовна колонија и 43. Светска изложба дечије уметности „Битољ 2025.“
3. Мост разумевања – међугенерациска солидарност 2024
4. Израда новогодишњих украса
5. У сусрет школској слави – Свети сава
6. Национални дан без дуванског дима
7. Карикатуре
8. Васкрс
9. Модна ревија кроз векове

РИБОЛОВАЧКА СЕКЦИЈА

Циљ секције: Стварање и развијање интересовања и љубави према риболовном спорту, природи, развијању другарства, свести о потреби заштите и очувања животне средине, очувању и заштити рибљег фонда, организовању спортских сусрета риболоваца основношколског узраста.

Редни број	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВЕ РИБОЛОВА	16
2.	ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ	10
3.	ТАКМИЧЕЊЕ	10
УКУПНО		36